

GROEN Met meer geld kan onderhoud heel veel beter

Hovenier Ferry wil trots zijn

Voor een hovenier is werken bij Zaanstad niet de meest uitdagende baan. Er is weinig variatie in plantensoorten en in het onderhoud is matig al goed genoeg. Ferry Welboren zou heel graag vaker trots zijn.

Rob Swart
r.swart@mediahuis.nl

Zaanstad ■ Ferry glundert als hij het plantenvak in het In 't Veldpark ziet, vlakbij de Heemtuin. Het is november en volop herfst maar het staat nog vol kleur. De zonnehoe is zo fel geel dat het wel hoogzomer lijkt en ook de andere planten zijn ondanks het jaargetij het aanzien meer dan waard.

Het is een van de mooiste dingen die hij van zijn werk kan laten zien. Goed gekozen planten die goed verzorgd worden en het park zijn waarde geven. „Dit is hoe het hoort te zijn. Dit vinden mensen mooi, er is iets te zien, het is goed voor de bijtjes.”

De hoveniers van Zaanstad hebben met twee soorten groen te maken: heesters en vaste planten. Heesters zijn een soort makkelijke en goedkope vulling. Je zet ze neer en ze groeien. Het groeit soms zo goed dat je er na een tijdje de handen vol aan hebt. Vaste planten hebben een stad veel meer te bieden, met hun mooie blad en bloei. Maar in het begin is het wel veel werk. Naderhand neemt de onderhoudsbehoefte wat af.

Heesters zijn in het begin goedkoop en vaste planten zijn in het begin duur. Veel groen in Zaanstad wordt aangelegd door aannemers en zij onderhouden het ook het eerste jaar. Het laat zich makkelijk raden wat er dan geplant wordt. „Ik zou graag willen dat wij zelf aanleg gaan doen”, zegt Ferry. „Dan kunnen wij kiezen wat er komt. Het maakt ons werk ook aantrekkelijker.”

Zes soorten

Een hovenier leert in zijn opleiding honderden planten, struiken en bomen herkennen en verzorgen. „Verreweg het grootste deel van wat er in Zaanstad aan groen staat bestaat uit zes soorten beplanting waar we goede ervaringen mee hebben, snel groeit maar geen sierwaarde heeft”, zegt Michel van der Zee, leider van het onderhoudsteam. „Dat is een keuze om financiële redenen.”

„Toen Zaanstad moest bezuinigen leek het handig om dat op onderhoud te doen. Dat merkt niemand, denkt de politiek. Maar dat is niet zo. Je ziet het echt wel, zeker omdat we tegelijk stopten met het gebruik van gif om onkruid weg te halen. Die twee dingen kwamen tegelijk en dat is een grote stap achteruit geweest. We konden minder doen en er was juist meer werk. Dat betekende dat we meer onkruid en meer afval moesten accepteren.”

Thematuinen

Ferry laat het gevolg zien in het Darwinpark. De thematuinen waren daar ooit de trots van het park. Nu is het vervallen en staat het vol brandnetel, pispot en ander onkruid dat de macht heeft overgenomen. „Er is geen beginnen meer aan. We halen er af en toe een hark

Ferry Welboren plukt wat onkruid op de plek waar hij trots op is.

FOTO WIM EGAS

“Onderhoud op niveau C, ik zou er in mijn eigen tuin absoluut voor bedanken

In de thematuin is onkruid de baas.

FOTO WIM EGAS

overheen om het voor het oog weg te halen, maar veel zin heeft dat niet. Wij hebben rondes van zeven of acht weken. Als je dan terugkomt is het weer net zo erg. Riet weghalen beginnen we maar niet eens aan. Van riet win je nooit. Ziet een perk er niet meer uit, dan wordt het vanzelf een looproute als dat handig is. Zo ontstaan de olifantenpaadjes. Het is geen gezicht. Verderop is het wel mooi. Daar is een deel dat door buurtbewoners wordt onderhouden.”

Met een matig resultaat, hoeft je als hovenier ook niet te rekenen op bedankjes en complimenten van de inwoners. Ferry: „Er wordt veel geklaagd. Vooral over onkruid dat

te hoog staat. Ik snap dat wel, maar het is niet fijn om te horen. Als wij dan geschoffeld onkruid laten liggen - dat kan gerust als het warm is - wordt daar over geklaagd. Dan word je wel eens moedeloos van want wij proberen in korte tijd juist zoveel mogelijk te doen.” Michel: „En wat denk je van de grasaren, die gevaarlijk zijn voor honden. Dat horen wij heel vaak terug.”

Snoeischaar

Wat helemaal niet helpt is dat inwoners zelf de snoeischaar pakken en beginnen te knippen. Michel: „Dat werkt niet. Wij werken volgens een plan en daar zit een

reden achter. Je kunt niet zomaar zelf aan de slag gaan.”

Onderhoud is enigszins te voorkomen. „Wat er dan gebeurt zie je in een wijk als Saendelft. Daar staan bomen en er is gras. Dat is het hele groen in die wijk. Het is voor ons makkelijk. Maaien, boomspiegels schoffelen en het is klaar. Maar ik vraag mij af wie dat nou mooi vindt.”

Met een miljoen meer voor onderhoud kan de onderhoudsploeg veel meer. Het sommetje is gauw gemaakt. Van een miljoen kunnen de twee onderhoudsteams vijftien man aantrekken. Het team van Zaanstad Zuid - van Guisweg tot Hemkade - beschikt nu over veer-

Onderhoud op niveau

Onderhoud kent verschillende niveaus, van D als slechtste tot A als beste. In een groot deel van Zaanstad geldt C als norm. Dat betekent er maximaal 25 stukjes zwerfvuil per vierkante meter mogen liggen en dat het groen 25 jaar mee moet gaan, ook als het niet meer zo fraai is. Bij de niveaus hoort ook een exacte omschrijving van de hoeveelheid onkruid en de maaibeurt. Zaanstad overweegt de overstap naar niveau B wat jaarlijks een miljoen extra kost.

tien paar handen. Maar het kan ook ingezet worden voor biodiversiteit, assortimentsuitbreiding of voor beheersaanpassingen.

Als Ferry en Michel hun gang konden gaan, zouden er meer vaste planten komen. Dat geeft een veel fraaier beeld en na twee jaar intensieve verzorging, zijn planten juist makkelijker dan heesters. Zodra de vaste planten volgroeid zijn, nemen zij licht weg van de grond en remmen het onkruid daarmee af.

De aandacht voor biodiversiteit en bewuster met de aarde omgaan, kan helpen, denkt Ferry. „Tien jaar geleden was bijna niemand daar mee bezig. Nu ziet bijna iedereen hoe belangrijk natuur is.”